

ICPSE
2025

<http://icpse.ir>
info@icpse.ir

هفدهمین کنفرانس بین المللی پژوهش های نوین در روانشناسی، علوم اجتماعی، علوم تربیتی و آموزشی

گرجستان – تفلیس (۷ آذر ماه ۱۴۰۴) - اکادمی بین المللی علوم و مطالعات گرجستان

28 November 2025 - TBILISI GEORGIA

«نقش سواد هیجانی-دیجیتال والدین و «تکنوفرنس» مبتنی بر هوش مصنوعی در پیش بینی تاب آوری زناشویی و سلامت روان دیجیتال نوجوانان در خانواده های شهر یزد»

مینا تاجیک

دانشجوی کارشناسی ارشد مشاوره خانواده دانشگاه یزد

تابستان ۱۴۰۴

چکیده

گسترش هوش مصنوعی، شبکه های اجتماعی مبتنی بر الگوریتم و تلفن های هوشمند، چهره ی روابط خانوادگی را به طور بنیادین دگرگون کرده است. در سال های ۲۰۲۳ تا ۲۰۲۵ موج جدیدی از مطالعات جهانی، بر پدیده «تکنوفرنس» (مداخله مزاحم فناوری در تعاملات صمیمی)، سواد دیجیتال والدین و پیامدهای روانی-هیجانی استفاده از رسانه های هوشمند در نوجوانان تأکید کرده اند. این در حالی است که در بستر فرهنگی ایران، الگوی تعاملی خانواده، شکاف نسلی دیجیتال و رشد سریع ابزارهای مبتنی بر هوش مصنوعی، می تواند هم تاب آوری زناشویی را تهدید و هم سلامت روان دیجیتال نوجوانان را تضعیف کند؛ اما پژوهش های نظام مند در این پیوند سه گانه بسیار محدود است.

هدف پژوهش حاضر، تبیین یک مدل پیش بین برای تاب آوری زناشویی و سلامت روان دیجیتال نوجوانان بر اساس سواد هیجانی-دیجیتال والدین و تکنوفرنس مبتنی بر هوش مصنوعی در خانواده های شهری ایرانی است. پژوهش به شیوه توصیفی-همبستگی و مدلیابی معادلات ساختاری انجام می شود. جامعه آماری، والدین متأهل و نوجوانان ۱۲ تا ۱۸ سال شهرهای تهران، اصفهان، مشهد و شیراز هستند. نمونه گیری به روش خوشه ای چندمرحله ای و حجم نمونه ۴۰۰ خانواده (هر خانواده: دو والد + یک نوجوان) در نظر گرفته شده است. ابزارها شامل؛ مقیاس سواد هیجانی-دیجیتال والدین (تدوین و اعتباریابی در این پژوهش)، مقیاس تکنوفرنس مبتنی بر هوش مصنوعی در خانواده (برگرفته و بومی سازی شده از مقیاس های تکنوفرنس و بی توجهی به همسر به دلیل استفاده از تلفن همراه و توسعه یافته برای استفاده از الگوریتم ها و چت بات های هوش مصنوعی)، فهرست تاب آوری زناشویی / زوجی

(بر اساس پرسشنامه تاب آوری زناشویی) و شاخص سلامت روان دیجیتال نوجوانان (ترکیب علائم هیجانی، استفاده مسئله ساز از شبکه های اجتماعی و خواب و کارکرد روزمره). داده ها با استفاده از همبستگی پیرسون، تحلیل عاملی تأییدی و مدلیابی معادلات

ICPSE
2025

<http://icpse.ir>
info@icpse.ir

هفدهمین کنفرانس بین المللی پژوهش های نوین در روانشناسی، علوم اجتماعی، علوم تربیتی و آموزشی

گرجستان – تفلیس (۷ آذر ماه ۱۴۰۴) - آکادمی بین المللی علوم و مطالعات گرجستان

28 November 2025 - TBILISI GEORGIA

ساختاری (SEM) تحلیل می شوند. یافته های مورد انتظار (بر اساس شواهد پژوهش های اخیر) نشان می دهد: (۱) سواد هیجانی - دیجیتال بالاتر والدین با کاهش تکنوفرنس-AI محور و افزایش تاب آوری زناشویی همراه است؛ (۲) تکنوفرنس-AI محور با کاهش صمیمیت و حمایت زوجی و افزایش distress دیجیتال نوجوانان رابطه مثبت دارد؛ (۳) تاب آوری زناشویی نقش میانجی بین سواد هیجانی-دیجیتال والدین و سلامت روان دیجیتال نوجوانان ایفا می کند. این نتایج می تواند مبنایی برای طراحی برنامه های مداخله ای در نظام مشاوره خانواده، آموزش و پرورش و سیاست گذاری رسانه ای در ایران باشد.

کلیدواژه ها: سواد هیجانی-دیجیتال والدین، تکنوفرنس مبتنی بر هوش مصنوعی، تاب آوری زناشویی، سلامت روان دیجیتال، نوجوانان، خانواده های شهر یزد

"The Role of Parental Emo-Digital Literacy and AI-Based Technoference in Predicting Marital Resilience and Adolescent Digital Mental Health in Families of Yazd City"

Abstract

The rapid integration of AI-powered, algorithm-driven platforms into everyday family life has reshaped marital and parent-adolescent dynamics. Recent evidence (2023–2025) highlights technoference—technology-based interruptions in couple and parent-child interactions—and inadequate digital literacy as key risk factors for relationship strain and youth mental health problems in the digital era. Yet, there is a lack of integrative, context-sensitive models examining how parental emo-digital literacy (the combined capacity for emotional literacy and critical digital/AI literacy) and AI-driven technoference jointly shape marital resilience and adolescent digital mental health, particularly in non-Western, urban contexts.

This study aims to develop and test a structural model predicting marital resilience and adolescent digital mental health based on parental emo-digital literacy and AI-driven technoference among urban Iranian families. Using a correlational design with structural equation modeling, data will be collected from 400 two-parent families with adolescents aged 12–18 in four major Iranian cities. Measures include: the Parental Emo-Digital Literacy Scale (developed in this study), the AI-Driven Family Technoference Scale (adapted and extended from existing technoference instruments), the Couple Resilience Inventory, and a composite Digital Mental Health Index for adolescents (emotional symptoms, problematic social media use, sleep and daily functioning).

Expected findings suggest that higher parental emo-digital literacy is associated with lower AI-driven technoference and higher marital resilience; AI-driven technoference predicts lower marital resilience and poorer adolescent digital mental health; and marital resilience partially mediates the

relationship between parental emo-digital literacy and adolescent outcomes. The study provides an empirically grounded framework for culturally sensitive family counseling interventions, digital parenting programs, and policy recommendations in Iran.

Keywords: Emo-digital literacy, AI-driven technoference, marital resilience, adolescent digital mental health, Iranian families

مقدمه

تحول دیجیتال در دهه اخیر با شتابی بی سابقه وارد فضای خانواده شده است. تلفن های هوشمند، پلتفرم های مبتنی بر الگوریتم، بازی های آنلاین، هوش مصنوعی تعاملی و چت بات ها نه تنها شیوهی ارتباط، بلکه تجربهی صمیمیت، فرزند پروری و تنظیم هیجان را دگرگون کرده اند. گزارش های بین المللی ۲۰۲۳-۲۰۲۵ نشان می دهد: افزایش معنادار پیوند میان استفاده افراطی از شبکه های اجتماعی و اختلالات اضطراب، افسردگی، مشکلات خواب و افکار خود آسیب رسان در نوجوانان؛ در عین حال تأکید بر این که کیفیت و الگوی استفاده، بیش از صرف زمان، تعیین کننده است.

در پژوهش های فادیللا، ۲۰۲۵،^۱ رشد مفهوم «پیشانی دیجیتال» و ناتوانی والدین در تشخیص علائم آشفتگی روانی مرتبط با استفاده دیجیتال و ضرورت الگو بودن والدین در تنظیم رفتار آنلاین پرداخته شده است.

برجسته شدن نقش «والدگری دیجیتال» و سواد دیجیتال والدین در کاهش خطرات و ارتقای بهزیستی آنلاین فرزندان، همراه با شواهدی از ناکفایتی مداخلات صرفاً محدود کننده و اهمیت گفت و گو، هم مصرفی و تنظیم هیجانی مشترک در پژوهش های فراکوویاک، ۲۰۲۴،^۲ مطرح شد.

مطالعات تازه مصری زاده و همکاران در سال ۱۴۰۴ در حوزه «مداخله فناوری در روابط خانوادگی» نشان داده اند که استفاده دائمی والدین و زوجین از تلفن همراه و رسانه ها در حضور دیگری، با کاهش رضایت زناشویی، افزایش تعارض، تضعیف کیفیت فرزند پروری و افزایش استفاده مسئله ساز نوجوانان از رسانه همراه است.

در سال های اخیر همزمان، پلتفرم ها و محتواهای مبتنی بر هوش مصنوعی (سیستم های پیشنهادگر، فیدهای شخصی سازی شده، چت بات های هوشمند، فیلترها، ابزارهای تولید محتوا و...) نقش پررنگ تری در شکل دهی تجربه نوجوانان و والدین پیدا کرده اند. مطالعات جدید درباره رسانه های مبتنی بر هوش مصنوعی نشان می دهد الگوریتم ها می توانند قرارگیری مکرر نوجوانان در معرض محتوای آسیب زا، مقایسه اجتماعی افراطی، تصویر بدنی مخدوش و قطبی سازی هیجانی را تشدید کنند و در عین حال امکان مداخلات حمایتی و خودیاری را نیز فراهم سازند؛ مسئله ای که حساسیت نقش والدین را دوچندان می کند. (مک دنیل، ۲۰۲۴).^۳

¹ Fadillah, D

² Frackowiak, M

³ McDaniel, B. T

با وجود این شواهد، چند خلأ پژوهشی مهم وجود دارد:

۱. مطالعات مزاحمت فناوری در روابط خانوادگی بر رابطه والد-کودک متمرکزند و کمتر پیوند آن با تاب‌آوری زناشویی (نه صرفاً رضایت زناشویی) و پیامدهای دیجیتال نوجوانان را در یک مدل واحد بررسی کرده‌اند. (تان، ۲۰۲۵).^۴

۲. مفهوم «سواد هیجانی-دیجیتال والدین» به‌عنوان برهم‌نهی سواد هیجانی (درک، ابراز و تنظیم هیجان در خانواده) و سواد دیجیتال/هوش مصنوعی (فهم سازوکار الگوریتم‌ها، ریسک‌ها، حریم خصوصی، سوگیری محتوا و...) در ادبیات جهانی به‌صورت پراکنده مطرح است، اما هنوز به‌عنوان یک ساختار ترکیبی سنجش‌پذیر در زمینه خانواده به‌طور نظام‌مند تدوین نشده است. (ژانگ، ۲۰۲۵).^۵

۳. در بستر فرهنگی ایران:

استفاده گسترده نوجوانان از شبکه‌های اجتماعی و ابزارهای عبور از فیلترینگ، دوقطبی سنت/مدرنیته در سبک‌های فرزندپروری، و نبود برنامه‌های ساختارمند آموزش والدین در حوزه هوش مصنوعی و سواد دیجیتال یک موقعیت خاص ایجاد کرده که نتایج پژوهش‌های صرفاً غربی را به‌طور مستقیم قابل تعمیم نمی‌کند. پژوهش‌های موجود ایرانی بیشتر به «مضرات شبکه‌های اجتماعی» یا «رابطه مصرف رسانه با سلامت روان» پرداخته‌اند و مدلی یکپارچه از سواد هیجانی-دیجیتال والدین باعث تکنوفرنس مبتنی بر هوش مصنوعی باعث تاب‌آوری زناشویی باعث سلامت روان دیجیتال نوجوانان ارائه نکرده‌اند.

با توجه به این خلأ پژوهشی و گسترش روزافزون فناوری‌های هوش مصنوعی در زیست‌جهان خانواده‌ها، پژوهش حاضر تلاشی است برای شناسایی و تبیین ابعاد روان‌شناختی زیست دیجیتال خانواده‌های شهری ایرانی. در این راستا، هدف اصلی پژوهش، تعریف و اعتباریابی سازه «سواد هیجانی-دیجیتال والدین»، عملیاتی‌سازی مفهوم «تکنوفرنس مبتنی بر هوش مصنوعی» در بستر روابط زناشویی و والدگری، و بررسی نقش این متغیرها در پیش‌بینی تاب‌آوری زناشویی و سلامت روان دیجیتال نوجوانان است. بر این اساس، سؤال اصلی پژوهش چنین مطرح می‌شود:

«چه رابطه‌ای میان سواد هیجانی-دیجیتال والدین و تکنوفرنس مبتنی بر هوش مصنوعی با تاب‌آوری زناشویی و سلامت روان دیجیتال نوجوانان در خانواده‌های شهری ایرانی وجود دارد؟»

⁴ Tan, C. Y

⁵ Zhang, J

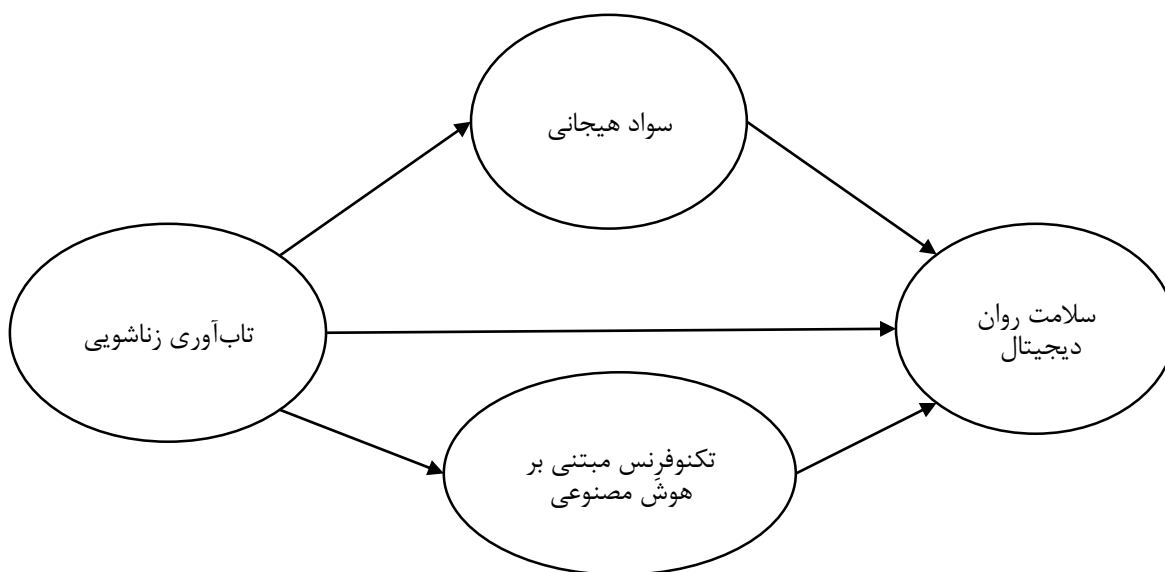
ICPSE
2025

<http://icpse.ir>
info@icpse.ir

هفدهمین کنفرانس بین المللی پژوهش های نوین در روانشناسی، علوم اجتماعی، علوم تربیتی و آموزشی

گرجستان – تفلیس (۷ آذر ماه ۱۴۰۴) - اکادمی بین المللی علوم و مطالعات گرجستان

28 November 2025 - TBILISI GEORGIA

مدل مفهومی پژوهش

اهداف پژوهش

هدف کلی

تدوین و آزمون مدل پیش‌بینی تاب‌آوری زناشویی و سلامت روان دیجیتال نوجوانان بر اساس سواد هیجانی-دیجیتال والدین و تکنوفرنس مبتنی بر هوش مصنوعی در خانواده‌های شهری ایرانی.

اهداف فرعی

۱. سنجش سطح سواد هیجانی-دیجیتال والدین در خانواده‌های شهری ایرانی و اعتباریابی مقیاس مربوط.
۲. بررسی رابطه سواد هیجانی-دیجیتال والدین با میزان تکنوفرنس مبتنی بر هوش مصنوعی در روابط زناشویی و والدگری.
۳. بررسی نقش سواد هیجانی-دیجیتال والدین در پیش‌بینی تاب‌آوری زناشویی.
۴. بررسی نقش تکنوفرنس مبتنی بر هوش مصنوعی در پیش‌بینی تاب‌آوری زناشویی.
۵. بررسی نقش مستقیم و غیرمستقیم سواد هیجانی-دیجیتال والدین و تکنوفرنس مبتنی بر هوش مصنوعی در سلامت روان دیجیتال نوجوانان.
۶. آزمون نقش میانجی تاب‌آوری زناشویی در رابطه بین سواد هیجانی-دیجیتال والدین و سلامت روان دیجیتال نوجوانان.

۷. ارائه پیشنهاد های کاربردی برای مداخلات مشاوره ای و برنامه های آموزشی والدین در ایران.

فرصیه های پژوهش

۱. سواد هیجانی-دیجیتال والدین به طور منفی تکنوفرنس مبتنی بر هوش مصنوعی را پیش بینی می کند.
۲. سواد هیجانی-دیجیتال والدین به طور مثبت تاب آوری زناشویی را پیش بینی می کند.
۳. تکنوفرنس مبتنی بر هوش مصنوعی به طور منفی تاب آوری زناشویی را پیش بینی می کند.
۴. تکنوفرنس مبتنی بر هوش مصنوعی به طور مثبت مشکلات سلامت روان دیجیتال نوجوانان (استرس، اضطراب، افسردگی مرتبط با استفاده آنلاین، استفاده مسئله ساز، اختلال خواب) را پیش بینی می کند.
۵. سواد هیجانی-دیجیتال والدین به طور منفی مشکلات سلامت روان دیجیتال نوجوانان را پیش بینی می کند.
۶. تاب آوری زناشویی رابطه بین سواد هیجانی-دیجیتال والدین و سلامت روان دیجیتال نوجوانان را به صورت جزئی میانجی گری می کند.
۷. اثر منفی سواد هیجانی-دیجیتال بر مشکلات دیجیتال نوجوانان، از طریق کاهش تکنوفرنس مبتنی بر هوش مصنوعی تقویت می شود (میانجی گری زنجیره ای).

مبانی نظری

مطابق رویکرد سیستمی، خانواده شبکه ای از تعاملات پویا است که تغییر در هر زیرنظام (زوجی، والدینی، فرزند) بر سایر بخش ها اثر می گذارد. تکنوفرنس مبتنی بر هوش مصنوعی (حضور دائمی گوشی، نوتیفیکیشن ها، چت بات ها و محتوای الگوریتمی در لحظات صمیمیت) می تواند به مثابه یک «سیستم سوم مزاحم» وارد شده و الگوهای تعامل را برهم زند؛ این اختلالات در سطح زوجی، به زیرنظام والد-نوجوان سرریز می شود. (ویتاکر، ۲۰۲۵). استفاده مزاحم از فناوری در حضور همسر یا فرزند، به ویژه در لحظات هیجانی، می تواند به تجربه «در دسترس نبودن هیجانی» و ناامنی دلبستگی منجر شود. والدین با سواد هیجانی-دیجیتال بالا، نسبت به نیازهای هیجانی فرزند و همسر، حساسیت بیشتری در تنظیم مرزهای استفاده از فناوری دارند و احتمالاً تکنوفرنس کمتری ایجاد می کنند. (چانگ، ۲۰۲۴). الگوریتم های توصیه گر و محتوای شخصی سازی شده، الگوهای توجه، افکار خودارزشی، مقایسه اجتماعی و طرحواره های ارتباطی را شکل می دهند. فقدان سواد دیجیتال و هیجانی والدین می تواند به نداشتن گفت و گو و راهبری مؤثر در برابر این جریان های شناختی-هیجانی منجر شود و نوجوان را در معرض الگوهای ناسازگار قرار دهد (ترکوا، ۲۰۲۴). تاب آوری زناشویی

⁶ Whitaker, E

⁷ Chang, J. P. C

⁸ Tercova, N

ICPSE
2025

<http://icpse.ir>
info@icpse.ir

هفدهمین کنفرانس بین المللی پژوهش های نوین در روانشناسی، علوم اجتماعی، علوم تربیتی و آموزشی

گرجستان – تفلیس (۷ آذر ماه ۱۴۰۴) - اکادمی بین المللی علوم و مطالعات گرجستان

28 November 2025 - TBILISI GEORGIA

به ظرفیت زوج برای حفظ همبستگی، سازگاری و حمایت متقابل در مواجهه با فشارها اشاره دارد. پژوهش های تازه نشان داده اند که ابعاد تاب آوری زوجی شامل ارتباط مؤثر، تنظیم هیجان مشترک، حل مسئله و حمایت عاطفی، می تواند اثر عوامل مخاطره آمیز زندگی مدرن را تعدیل کند (گو، ۲۰۲۳). در این پژوهش، سواد هیجانی-دیجیتال والدین شامل مؤلفه های زیر است:

۱. سواد هیجانی: شناخت هیجان های خود و فرزند، همدلی، تنظیم هیجان در تعارضات آنلاین و آفلاین.
  ۲. سواد دیجیتال و الگوریتمی: درک ریسک های حریم خصوصی، شناخت سازوکار الگوریتم ها و تبلیغات، تشخیص محتوای دستکاری گر، آشنایی با ابزارهای نظارت و تنظیم.
  ۳. سواد تعاملی در فضای آنلاین: مهارت گفت و گو درباره تجربه دیجیتال نوجوان، هم مصرفی آگاهانه محتوا، تنظیم مرزها و قوانین خانوادگی.
  ۴. الگوسازی رفتاری: استفاده متعادل والدین از فناوری و هوش مصنوعی و پرهیز از تکنوفرنس در لحظات صمیمی.
- تکنوفرنس مبتنی بر هوش مصنوعی در این پژوهش به هر نوع وقفه یا کاهش حضور روانی-هیجانی والد یا همسر اشاره دارد که ناشی از درگیری با:

- فیدهای شخصی سازی شده مبتنی بر هوش مصنوعی
- چت بات ها و دستیارهای هوشمند
- تولید محتوای هوش مصنوعی، بازی های آنلاین الگوریتمی
- اعلان های هوشمند و محتوای هدفمند

است که به صورت مزمن در تعاملات زوجی (مثلاً phubbing در مکالمات)، تعامل والد-نوجوان، زمان های مشترک غذا، مطالعه، عبادت یا استراحت رخ می دهد.

چارچوب مفهومی پیشنهادی

۱. سواد هیجانی-دیجیتال والدین باعث کاهش تکنوفرنس مبتنی بر هوش مصنوعی
۲. سواد هیجانی-دیجیتال باعث افزایش تاب آوری زناشویی
۳. تکنوفرنس AI-محور باعث کاهش تاب آوری زناشویی

⁹ Guo, S

¹ AI-driven technoference

ICPSE
2025

<http://icpse.ir>
info@icpse.ir

هفدهمین کنفرانس بین المللی پژوهش های نوین در روانشناسی، علوم اجتماعی، علوم تربیتی و آموزشی

گرجستان – تفلیس (۷ آذر ماه ۱۴۰۴) - آکادمی بین المللی علوم و مطالعات گرجستان

28 November 2025 - TBILISI GEORGIA

۴. تکنوفرنس -AI محور و تاب آوری زناشویی باعث پیش بینی سلامت روان دیجیتال نوجوانان

۵. تاب آوری زناشویی و تکنوفرنس به عنوان میانجی های رابطه بین سواد هیجانی-دیجیتال والدین و پیامدهای نوجوان.

روش شناسی پژوهش

طرح پژوهش

پژوهش حاضر از نوع توصیفی-همبستگی با رویکرد مدل یابی معادلات ساختاری (SEM) است و در گام مقدماتی اعتباریابی، از روش ترکیبی (کیفی-کمی) برای تدوین مقیاس سواد هیجانی-دیجیتال والدین و تکنوفرنس مبتنی بر هوش مصنوعی بهره می گیرد.

جامعه آماری

تمامی خانواده های دووالدی ساکن شهرهای تهران، اصفهان، مشهد و شیراز که حداقل یک فرزند نوجوان ۱۲ تا ۱۸ سال دارند و دسترسی روزمره به اینترنت و تلفن هوشمند دارند.

نمونه و روش نمونه گیری

- روش نمونه گیری: خوشه ای چندمرحله ای از مدارس، فرهنگسراها، مراکز مشاوره خانواده و شبکه های محلی.
- حجم نمونه: ۴۰۰: خانواده (تقریباً ۸۰۰ والد + ۴۰۰ نوجوان) با توجه به حداقل های لازم برای SEM (حداقل ۱۰-۱۵ نفر به ازای هر پارامتر نهفته) و پیش بینی حذف داده ها.

ملاک های ورود

۱. زندگی مشترک حداقل ۵ سال (برای سنجش پایدار تاب آوری زناشویی).
۲. داشتن فرزند ۱۲-۱۸ سال ساکن در منزل.
۳. استفاده مستمر از اینترنت و گوشی هوشمند توسط والدین و نوجوان.
۴. رضایت آگاهانه همه اعضای مشارکت کننده.

ملاک های خروج

۱. ابتلا به اختلالات شدید روان پزشکی گزارش شده (والد یا نوجوان) که مانع تکمیل مقیاس ها شود.
۲. نقص بیش از ۱۰٪ در پاسخ گویی به گویه ها.

۳. عدم تمایل به ادامه همکاری در حین پژوهش.

ابزارهای پژوهش

در این پژوهش برای سنجش متغیرهای اصلی مدل مفهومی شامل سواد هیجانی-دیجیتال والدین، تکنوفرنس مبتنی بر هوش مصنوعی، تاب‌آوری زناشویی و سلامت روان دیجیتال نوجوانان، مجموعه‌ای از ابزارهای چندبُعدی و معتبر استفاده می‌شود که در ادامه معرفی، شیوه نمره‌گذاری و شاخص‌های روایی و پایایی هر یک توضیح داده می‌شود.

۱. پرسشنامه جمعیت‌شناختی خانواده

این بخش شامل متغیرهای زمینه‌ای خانواده شرکت‌کننده است: سن و جنس والدین، سطح تحصیلات، وضعیت شغلی، مدت ازدواج، تعداد فرزندان، میانگین استفاده روزانه از اینترنت و نوع و میزان استفاده از ابزارهای مبتنی بر هوش مصنوعی (مانند چت‌بات‌ها، پلتفرم‌های تولید محتوا، یا دستیارهای دیجیتال). این اطلاعات برای کنترل متغیرهای مزاحم و تحلیل‌های چندمتغیره مورد استفاده قرار می‌گیرد.

۲. مقیاس سواد هیجانی-دیجیتال والدین^۱

این ابزار توسط پژوهشگر و بر اساس مرور نظام‌مند پژوهش‌های بین‌المللی سال‌های ۲۰۲۳ تا ۲۰۲۵ در حوزه‌های «والدگری دیجیتال»، «سواد هیجانی»، «سواد هوش مصنوعی» و «بهبودی دیجیتال» طراحی شده است. هدف از تدوین آن، سنجش میزان توانایی والدین در درک، تنظیم و به‌کارگیری آگاهانه هیجان‌ها و فناوری در تعامل با فرزندان است.

پرسشنامه شامل ۲۴ گویه بوده و در قالب طیف لیکرت پنج‌درجه‌ای نمره‌گذاری می‌شود (از ۱ = کاملاً مخالفم تا ۵ = کاملاً موافقم). این ابزار چهار بعد اصلی را اندازه‌گیری می‌کند:

۱. آگاهی از مخاطرات و الگوریتم‌ها (۶ گویه): شامل شناخت والد از ماهیت الگوریتم‌های پیشنهادگر محتوا، حریم خصوصی

داده‌ها و اثرات هوش مصنوعی بر رفتار مصرف رسانه‌ای فرزندان.

۲. تنظیم هیجان در تعارضات آنلاین (۶ گویه): ارزیابی توانایی والد در مدیریت خشم، اضطراب یا سردی عاطفی هنگام

مواجهه با رفتارهای مجازی نوجوان.

۳. گفت‌وگوی حمایتی و هم‌مصرفی دیجیتال (۶ گویه): میزان مشارکت والد در فعالیت‌های آنلاین فرزندان، شنیدن

تجربه‌های او و گفت‌وگو درباره محتواهای هوش مصنوعی.

¹ Parent Emotional-Digital Literacy Scale; PEDL-S

۴. الگوسازی دیجیتال (۶ گویه): رفتارهای مشاهده پذیر والد مانند احترام به مرزهای زمانی استفاده از تلفن همراه، رعایت ادب دیجیتال و استفاده آگاهانه از رسانه ها.

شیوه نمره گذاری: مجموع نمرات هر خرده مقیاس بین ۶ تا ۳۰ و نمره کل بین ۲۴ تا ۱۲۰ است؛ نمره بالاتر نشان دهنده سواد هیجانی-دیجیتال بالاتر والدین است. روایی و پایایی به این صورت است که؛ روایی محتوایی: توسط هیئت ۸ نفره از متخصصان مشاوره خانواده، روان شناسی رسانه و تعلیم و تربیت تأیید خواهد شد (شاخص CVR بالاتر از ۰.۸۰ و CVI بالاتر از ۰.۸۵)، روایی سازه با استفاده از تحلیل عاملی اکتشافی (EFA) و سپس تأییدی (CFA) بررسی می شود. انتظار می رود مدل چهار عاملی برازش مناسبی نشان دهد ($CFI > 0.90$, $RMSEA < 0.08$) و پایایی ضریب آلفای کرونباخ برای کل مقیاس بیش از ۰.۸۵ و برای خرده مقیاس ها بالاتر از ۰.۷۰ برآورد می شود. همچنین پایایی ترکیبی (CR) از طریق مدل یابی معادلات ساختاری بررسی خواهد شد.

۳. مقیاس تکنوفرنس مبتنی بر هوش مصنوعی در خانواده

این مقیاس با الهام از نسخه های موجود «مقیاس مداخله فناوری در والدگری»^۱ و «مقیاس فوبینگ همسرانه»^۴ تهیه و برای جامعه ایرانی بومی سازی می شود. پرسشنامه شامل ۱۸ گویه است و در قالب طیف لیکرت پنج درجه ای نمره گذاری می شود (از ۱ = هرگز تا ۵ = همیشه). این ابزار سه بُعد اصلی را مورد سنجش قرار می دهد:

۱. تکنوفرنس زناشویی: میزان مداخله فناوری های هوشمند (مانند شبکه های شخصی سازی شده و چت بات ها) در تعاملات عاطفی و گفت وگوهای زوجین.

۲. تکنوفرنس والدگری: میزان حواس پرتی یا قطع ارتباط والد هنگام تعامل با فرزند به دلیل استفاده از ابزارهای مبتنی بر AI.

۳. وابستگی الگوریتمی: گرایش به اتکا بر محتواهای تولید شده توسط هوش مصنوعی به جای تعامل انسانی (برای تصمیم گیری، آموزش یا تفریح).

شیوه نمره گذاری این صورت است که نمره بالاتر در هر بعد بیانگر سطح بالاتر تکنوفرنس و تداخل فناوری در رابطه خانوادگی است. روایی و پایایی نسخه اولیه پرسشنامه پس از ترجمه و بازترجمه با نظر متخصصان فناوری های نوین و خانواده، تعدیل زبانی خواهد شد. ضریب آلفای کرونباخ کل حدود ۰.۸۸ و برای خرده مقیاس ها بین ۰.۷۶ تا ۰.۸۴ پیش بینی می شود. تحلیل عاملی تأییدی انتظار می رود سه بعدی بودن ساختار را تأیید کند.

¹ AI-Technoference Scale 2
¹ Technoference in Parenting Scale
¹ Partner Phubbing Scale 4

۴. فهرست تاب آوری زناشویی^{۱۵}

این ابزار از نسخه به روز شده پرسشنامه اسپرینگر^{۱۶} در سال ۲۰۲۳ استفاده می کند و برای جامعه ایرانی به روش ترجمه-بازترجمه و تحلیل عاملی تأییدیه فرهنگی خواهد شد. مقیاس دارای ۲۵ گویه در مقیاس پنج درجه ای (از ۱ = کاملاً مخالفم تا ۵ = کاملاً موافقم) است و چهار بعد کلیدی را می سنجد:

۱. حمایت عاطفی متقابل

۲. ارتباط سازنده و حل تعارض

۳. حل مسئله مشترک و انطباق با فشارهای محیطی

۴. حفظ معنا و هدف مشترک در رابطه زناشویی

نمره گذاری: نمره کل بین ۲۵ تا ۱۲۵، و نمره بالاتر نشان دهنده تاب آوری بالاتر زوجی است. پایایی و روایی به این صورت است که ضریب آلفای کرونباخ در مطالعات بین المللی بین ۰,۸۹ تا ۰,۹۳ گزارش شده است. در نسخه بومی شده انتظار می رود ساختار چهار عاملی حفظ و شاخص برازش مدل در سطح مطلوب ($CFI > 0.92$, $RMSEA < 0.07$) تأیید گردد.

۵. شاخص سلامت روان دیجیتال نوجوانان^{۱۷}

این شاخص با تلفیق چند ابزار استاندارد تدوین می شود تا ابعاد مختلف سلامت روان دیجیتال را بسنجد. بخش های مختلف شامل:

۱. مقیاس کوتاه افسردگی و اضطراب (کورنگ، اسپیتزر، ۲۰۲۴)^{۱۸}

۲. مقیاس استفاده مسئله ساز از شبکه های اجتماعی (بانیاپی، ۲۰۲۳)^{۱۹}

۳. پرسش های استاندارد درباره کیفیت خواب، عملکرد تحصیلی و تعارض خانوادگی مرتبط با فناوری

شیوه نمره گذاری به این صورت است که هر گویه از ۱ تا ۵ نمره گذاری می شود؛ نمره کل بین ۲۰ تا ۱۰۰، و نمره بالاتر بیانگر مشکلات بیشتر سلامت روان دیجیتال است. پایایی و روایی با ضریب آلفای کرونباخ کل حدود ۰,۸۶ تا ۰,۹۰ پیش بینی

¹ Couple Resilience Inventory; CRI

¹ SpringerLink

¹ Digital Mental Health Index; DMHI

¹ PHQ-4; Kroenke & Spitzer

¹ Bányaí et al

می شود. تحلیل عاملی تأییدی نشان دهنده سه عامل افسردگی-اضطراب، استفاده مسئله ساز، و کارکرد روانی-اجتماعی است. تمام مقیاس ها بر مبنای طیف لیکرت پنج درجه ای طراحی می شوند تا امکان مقایسه نمرات بین متغیرها در مدل ساختاری فراهم شود. برای بررسی پایایی، علاوه بر آلفای کرونباخ از پایایی ترکیبی (CR) و برای روایی سازه از شاخص های AVE و CFA استفاده خواهد شد. همچنین روایی همگرا و واگرا از طریق همبستگی متقابل سازه ها ارزیابی می شود. در مجموع، انتخاب و طراحی این ابزارها به گونه ای انجام گرفته که بتوانند ابعاد روان شناختی، رفتاری و فناورانه تعامل خانواده ایرانی با رسانه های مبتنی بر هوش مصنوعی را به شکلی معتبر و بومی سازی شده اندازه گیری کنند.

روش اجرای پژوهش

۱. اخذ مجوزهای لازم از کمیته اخلاق دانشگاه و اداره آموزش و پرورش.
۲. توجیه والدین و نوجوانان درباره اهداف پژوهش، محرمانگی و امکان انصراف.
۳. تکمیل آنلاین یا کاغذی پرسشنامه ها به صورت:
  - والدین^{۲۰}
  - نوجوانان^{۲۱}
۴. کنترل سوگیری پاسخ با سؤالات معکوس و بررسی داده های پرت.

روش های تحلیل داده ها

- آمار توصیفی: میانگین، انحراف معیار، چولگی، کشیدگی.
- پایایی: آلفای کرونباخ، پایایی ترکیبی.
- روایی سازه: تحلیل عاملی تأییدی. (CFA)
- آزمون فرضیه ها: مدلیابی معادلات ساختاری (SEM) با برآورد حداکثر درست نمایی.
- برازش مدل: شاخص هایی نظیر CFI، TLI، RMSEA، SRMR.
- آزمون اثرات میانجی: روش بوت استرپ.

⁰ PEDL-S, AI-Technoference, CRI

¹ Digital Mental Health Index

بر اساس مرور نظام مند پژوهش های بین المللی سال های ۲۰۲۳ تا ۲۰۲۵، نتایج مورد انتظار این پژوهش نشان می دهد که «سواد هیجانی-دیجیتال والدین» نقش تعیین کننده ای در پویایی روابط خانوادگی و سلامت روان دیجیتال نوجوانان دارد. انتظار می رود والدینی که از سطح بالاتری از این سواد برخوردارند — یعنی توانایی درک هیجان های فرزند در مواجهه با محتوای هوش مصنوعی، تنظیم هیجانات خود در برابر محرک های دیجیتال و ایجاد گفت وگوهای حمایتی در فضای آنلاین — میزان کمتری از تکنوفرنس مبتنی بر هوش مصنوعی را تجربه کنند. این والدین در لحظات صمیمی (مانند گفت وگو، وعده های غذایی یا فعالیت های مشترک) کمتر دچار انقطاع ارتباطی ناشی از فناوری می شوند و روابطی گرم تر و هماهنگ تر با همسر و فرزندان خود دارند.

به موازات آن، انتظار می رود «تکنوفرنس-AI محور» با افزایش تعارض زناشویی، کاهش صمیمیت هیجانی و تضعیف تاب آوری زوجی همراه باشد؛ مشابه الگوهایی که در مطالعات جدید پدیده هایی چون partner phubbing و technoference گزارش شده است. این نوع تداخل فناورانه در روابط می تواند از طریق احساس نادیده گرفته شدن عاطفی، استرس آنلاین و وابستگی رفتاری، بر سلامت روان نوجوانان نیز اثر منفی بگذارد.

از سوی دیگر، «تاب آوری زناشویی» به عنوان یک سازه میانجی و حفاظتی عمل می کند و می تواند اثرات منفی تکنوفرنس را بر نوجوانان تعدیل کند. یافته های اخیر نشان می دهد زوج هایی که در حل تعارض، همدلی و مرزبندی فناورانه مهارت دارند، حتی در شرایط استفاده گسترده از فناوری های هوشمند، قادرند حمایت هیجانی مؤثر و نظارت آگاهانه تری بر فرزندان خود اعمال کنند.

در مدل مفهومی پیش بینی شده، مسیرهای اثر به این صورت انتظار می رود:

سواد هیجانی-دیجیتال والدین با کاهش تکنوفرنس و افزایش تاب آوری زناشویی، زمینه ساز بهبود سلامت روان دیجیتال نوجوانان می شود. در مقابل، تکنوفرنس-AI محور به عنوان سازوکار کلیدی عمل می کند که از طریق آن، ناآگاهی والدین نسبت به فناوری و ضعف تنظیم هیجانی می تواند به فرسایش ارتباطی و آسیب روانی فرزندان بینجامد.

در مجموع، این الگو نه تنها چارچوبی نظری برای درک تعامل هیجان، فناوری و خانواده در عصر هوش مصنوعی ارائه می دهد، بلکه پیامدهای عملی گسترده ای برای مشاوران خانواده، سیاست گذاران آموزشی و طراحان برنامه های سواد دیجیتال دارد — زیرا بر جایگزینی «والدگری هوشمند و هیجان محور» به جای رویکردهای محدودکننده و کنترل گرانه تأکید دارد.

بحث و نتیجه گیری

نتایج مورد انتظار این پژوهش می تواند به غنای نظری و کاربردی ادبیات خانواده و روان شناسی دیجیتال در ایران بیفزاید. نخست، پژوهش حاضر با تعریف و اعتباریابی سازه ای «سواد هیجانی-دیجیتال والدین»، گامی در جهت بازنگری در مفهوم سنتی سواد دیجیتال برمی دارد و آن را از سطح مهارت های فنی و کنترلی فراتر می برد. در این چارچوب، سواد هیجانی-دیجیتال شامل توانایی والد برای درک هیجان های فرزند در مواجهه با محتوای هوش مصنوعی، تنظیم پاسخ هیجانی خود در برابر تحریکات الگوریتمی و ایجاد

گفت‌وگوی حمایتی درباره تجارب آنلاین است. این نگاه نو، می‌تواند محدودیت مدل‌های پیشین را که صرفاً بر نظارت یا محدودسازی متمرکز بودند، جبران کرده و بر «رابطه هیجانی-فناورانه والد و فرزند» تأکید کند.

دوم، مفهوم «تکنوفرنس مبتنی بر هوش مصنوعی» به عنوان نوعی مداخله فناورانه در روابط خانوادگی، ریسک پنهان اما مهمی است که تاکنون کمتر مورد بررسی قرار گرفته است. یافته‌های اخیر نشان می‌دهد که استفاده والدین یا زوجین از فناوری‌های هوشمند و رسانه‌های شخصی‌سازی شده می‌تواند کیفیت گفت‌وگو، احساس ارزشمندی متقابل و تجربه دیده شدن نوجوان را کاهش دهد و در بلندمدت به کناره‌گیری هیجانی، تعارض و سردی روابط منجر شود. بررسی این پدیده در بافت فرهنگی ایران می‌تواند ابعاد جدیدی از تعامل انسان و هوش مصنوعی در زندگی خانوادگی را آشکار کند.

سوم، تاب‌آوری زناشویی به عنوان یک سپر روان‌شناختی در برابر فشارهای فناورانه، نقش کلیدی در مدل پیشنهادی پژوهش دارد. زوج‌هایی که از مهارت‌های حل تعارض، همدلی، معناسازی مشترک از چالش‌های دیجیتال و توانایی تنظیم مرزهای فناوری برخوردارند، نه تنها روابط عاطفی خود را در برابر مداخله فناوری محافظت می‌کنند، بلکه الگوی سالم‌تری از والدگری دیجیتال را برای فرزندان‌شان فراهم می‌سازند. در این معنا، تاب‌آوری زناشویی صرفاً یک پیامد نیست، بلکه مسیر اصلی مداخله‌ای برای ارتقای سلامت روان دیجیتال نوجوانان در عصر هوش مصنوعی محسوب می‌شود.

چهارم، تناسب فرهنگی این مدل با بافت خانواده‌های شهری ایرانی اهمیت ویژه‌ای دارد. در شرایطی که فشارهای اقتصادی، محدودیت‌های ارتباطی، ارزش‌های مذهبی و دسترسی غیررسمی به پلتفرم‌های جهانی در هم تنیده‌اند، پرداختن به سواد هیجانی-دیجیتال والدین و مدیریت تکنوفرنس می‌تواند راهبردی بومی برای تقویت خانواده ایرانی فراهم سازد. این رویکرد از الگوهای صرفاً بازدارنده فاصله گرفته و به سمت توانمندسازی والدین در مواجهه آگاهانه و همدلانه با فناوری حرکت می‌کند.

در نتیجه، یافته‌های پژوهش می‌تواند مبنای تدوین برنامه‌های آموزشی و سیاست‌گذاری در سطوح مختلف باشد. مراکز مشاوره و مدارس می‌توانند کارگاه‌هایی تحت عنوان «والدگری هیجانی-دیجیتال در عصر هوش مصنوعی» طراحی کنند تا والدین با ماهیت الگوریتم‌ها، خطرات محتوای هوشمند، و روش‌های گفت‌وگوی حمایتی با نوجوانان آشنا شوند. سازمان نظام روان‌شناسی و نهادهای آموزشی نیز می‌توانند آموزش سواد هیجانی-دیجیتال و مداخله در تکنوفرنس را در برنامه‌های ضمن خدمت مشاوران و درمانگران خانواده بگنجانند. همچنین رسانه ملی و سیاست‌گذاران فرهنگی باید به جای رویکردهای ترساننده، کمپین‌هایی مبتنی بر الگوسازی والدین و تقویت آگاهی عمومی درباره سلامت روان دیجیتال تولید کنند. در نهایت، خانواده‌ها نیز می‌توانند با تدوین «قوانین خانوادگی استفاده از فناوری»، تعیین مناطق و زمان‌های بدون گوشی، و گفت‌وگوهای روزانه درباره تجارب آنلاین، تاب‌آوری زناشویی و سلامت روان نوجوانان خود را در برابر فشارهای عصر هوش مصنوعی تقویت کنند.

پیشنهادهای

۱. اجرای طولی مدل پیشنهادی برای بررسی روابط علی و روندی.

ICPSE
2025

<http://icpse.ir>
info@icpse.ir

هفدهمین کنفرانس بین المللی پژوهش های نوین در روانشناسی، علوم اجتماعی، علوم تربیتی و آموزشی

گرجستان – تفلیس (۷ آذر ماه ۱۴۰۴) - ۱ کادمی بین المللی علوم و مطالعات گرجستان

28 November 2025 - TBILISI GEORGIA

۲. مقایسه خانواده های شهری و روستایی، و خانواده های تک والدی.
۳. بررسی نقش تفاوت های جنسیتی (مادر/پدر) در سواد هیجانی-دیجیتال و تکنوفرنس.
۴. طراحی و ارزیابی بسته های مداخله ای مبتنی بر افزایش سواد هیجانی-دیجیتال والدین و سنجش اثر آن بر کاهش تکنوفرنس و بهبود سلامت روان نوجوان.
۵. مطالعه مداخله محور بر روی زوج هایی که تعارض زناشویی مرتبط با فناوری و هوش مصنوعی را گزارش می کنند.

منابع فارسی

- اسدی، ر. (۱۴۰۴). تأثیر آموزش سواد رسانه ای به والدین بر کمک به فرزندان در فضای دیجیتال. در /ولین همایش بین المللی پژوهش های نوپدید در روان شناسی و علوم تربیتی. اهواز
- اسدی، م، و حسینی المدنی، س. ع. (۱۳۹۸). رابطه استفاده از شبکه های مجازی با سلامت روان و انزوایی در بین دانش آموزان دختر مقطع متوسطه. جامعه شناسی آموزش و پرورش، ۱(۵)، (۳۲-۴۰)
- اسکندری نجارکلایی، ف. (۱۳۹۸). سواد رسانه ای والدین در نظارت بر استفاده فرزندان از تلفن همراه و فضای مجازی. در چهارمین کنفرانس روان شناسی، علوم اجتماعی و علوم انسانی. تهران: سیویلیکا.
- ابهر زنجانی، ف.، و خردمند، آ. (۱۴۰۰). رابطه نقش سواد رسانه ای و سبک فرزندپروری با آسیب های فضای مجازی در مقطع ابتدایی پایه پنجم دبستان. پیشرفت های نوین در روان شناسی، علوم تربیتی و آموزش و پرورش
- جعفری هرندی، ر.، و بهرامی، س. (۱۴۰۳). اثربخشی برنامه درسی سواد رسانه ای ویژه والدین بر استفاده آسیب زا از اینترنت مادران و تفکر انتقادی کودکانشان /اندیشه های نوین تربیتی، ۲۰
- حسینی پاکدهی، ع.، و شبیری، ح. س. (۱۳۹۶). (آموزش سواد رسانه ای در فضای مجازی (مقایسه وبسایت مדיااسمارتس کانادا و وبسایت سواد رسانه ای ایران). مطالعات رسانه های نوین

درویش زاده، گ.، لطیفی، ز.، و سلطانی زاده، م. (۱۳۹۹). بررسی تأثیر آموزش استفاده صحیح و مدیریت زمان والدین از گوشی همراه، رسانه های اجتماعی و فضای مجازی بر الگوی دلبستگی، مشکلات رفتاری کودکان و میزان اعتیاد به اینترنت در والدین. تفکر و کودک، (۱۱)

رضوانی، ا.، و موسوی، س. ا. (۱۴۰۰). اثربخشی برنامه آموزشی ارتقای سواد رسانه ای بر دلزدگی زناشویی در زوجین پرمصرف فضای مجازی شهر اصفهان. دین و ارتباطات، ۲۸(۲)

شرقی، م.، و جعفری، ع. (۱۴۰۳). رابطه سواد رسانه ای با میزان استفاده از فضای مجازی و پذیرش اخبار رسانه ای در بین دانش آموزان دختر دوره دوم متوسطه. پژوهش های ارتباطی، ۳۱(۳) ۱۱۷

مهیدیان، م.، حقیقت لاری، م.، شبانی، م.، فروزنده، م.، ه.، حیدری، ع.، و موسوی، س. غ. (۱۴۰۱). بررسی رابطه اعتیاد به اینترنت با سلامت عمومی در میان دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی کاشان در سال ۱۴۰۰. در/ولین کنگره سبک زندگی سالم. تهران

محمدی، ع. (۱۴۰۱). منابع اثرگذار بر ارتقاء سواد رسانه ای دانشجویان در کاهش آسیب های فضای مجازی و شبکه های اجتماعی. آموزش علوم دریایی، ۹

موسوی، س. ص.، و فرخ نظر، ز. (۱۳۹۹). رابطه میزان سواد رسانه ای والدین تهرانی با کمیت و کیفیت استفاده از بازی های رایانه ای فرزندان. مدیریت فرهنگی، ۱۴(۴) ۴۹

نصیری، ب.، و بختیاری، آ. (۱۳۹۷). ارتقای سطح سواد رسانه ای والدین تهرانی در خصوص استفاده فرزندان از فضای سایبری. در دومین همایش بین المللی سواد رسانه ای و اطلاعاتی با موضوع خانواده. تهران

هاشمی سنجانی، ا.، سراوانی، ش.، زینلی پور، م.، و اربابی، ف. (۱۴۰۲). پیش بینی کارکرد خانواده و شیوه های تربیتی فرزندان بر اساس میزان استفاده والدین از رسانه های جمعی و شبکه های ارتباط مجازی. فرهنگی-تربیتی زنان و خانواده، ۱۸(۱)

References

Adolescent digital mental health & AI / Technoference / Digital parenting:

Chang, J. P. C., et al. (2025). Navigating the digital maze: AI bias, social media, and youth mental health. *Digital*, 6(6), 118. MDPI

Fadillah, D., et al. (2025). The need for research on AI-driven social media and adolescent mental health. *Computers in Human Behavior Reports*. ScienceDirect

ICPSE

2025

<http://icpse.ir>

info@icpse.ir

هفدهمین کنفرانس بین المللی پژوهش های نوین در روانشناسی، علوم اجتماعی، علوم تربیتی و آموزشی

گرجستان – تفلیس (۷ آذر ماه ۱۴۰۴) - آکادمی بین المللی علوم و مطالعات گرجستان

28 November 2025 - TBILISI GEORGIA

Masri-zada, T., et al. (2025). The impact of social media & technology on child and adolescent mental health. *Frontiers in Pediatrics*. PMC

McDaniel, B. T. (2024). Technoference in parenting and impacts on parent–child relationships. In *Handbook of parenting and technology*. SpringerLink

Pew Research Center. (2025). Teens, social media and mental health. Pew Research Center

Tan, C. Y., et al. (2025). Meta-analysis of associations between digital parenting and children's digital wellbeing. *Journal of Children and Media*. ScienceDirect

Tercova, N., et al. (2025). The reciprocal relationship between parental eHealth literacy mediation and adolescents' eHealth literacy. *Journal of Medical Internet Research*. JMIR Publications

Shao, T., et al. (2024). The relationship of parent-child technoference and child problematic smartphone use. *Psychology Research and Behavior Management*. Taylor & Francis Online

Zhang, J., et al. (2025). Parental technoference and child problematic media use: A meta-analysis. *Journal of Behavioral Addictions*. PMC

Marital resilience / couple functioning:

Bin Ibrahim, M. A., et al. (2025). Cross-validating the Couple Resilience Inventory with diverse samples. *Current Psychology*. SpringerLink

Güçlü, O., et al. (2024). Resilience and marital adjustment in mothers of children with autism spectrum disorder. *BMC Psychology*. PMC

Rodríguez Salazar, T. (2024). Technoferences in couple relationships and gender. *Comunicación y Sociedad*, 21, e8661. SciELO

Digital literacy / parenting & policy:

Fox, C., et al. (2025). Parenting in a digital era: A narrative review. Economic and Social Research Institute. ESRI

WHO Regional Office for Europe. (2024). Teens, screens and mental health. World Health Organization

UNICEF & partners. (2025). Parenting for the digital age: Online safety and digital literacy programs. UNICEF